RADARS

Relats finalistes del II Concurs de Microrelats

Ajuntament de Barcelona

Barcelona, maig del 2024.

Índex

3 Concurs de Microrelats

4 Projecte Radars

6 Azul eléctrico chispeante

8 Benvolguda cuidadora

10 Col·lapse en un món cíclic

12 Dietari del temps

14 El de la 208

16 Febrero en Dublín

18 Felicitats

20 Final feliç

22 La aventura de mi vida

24 La butaqueta

25 La dama de la torre

27 La tria

29 Lluent

31 Nadal

33 Noces d'or

35 Pell

37 Portava el meu millor vestit

39 Setembre

41 Solo un segundo

43 Una abuela astronauta

II Concurs de Microrelats

Amb motiu de l'èxit de l'anterior edició torna, durant l'any 2024, el **II Concurs de Microrelats Radars**. El llibre que tens entre les mans és un recull dels **vint texts finalistes** seleccionats pel jurat i prejurat d'aquest concurs.

Aquest concurs no hauria estat possible sense l'acció de les persones que formeu part de la **xarxa Radars**, en especial **voluntaris/àries** i professionals dels **Serveis Socials** de la ciutat de Barcelona.

També volem agrair la col·laboració del **Gremi de Floristes de Catalunya** per la donació de flors.

Especialment, volem agrair la participació del **jurat** format per l'Anna Freixas, el Jordi Bordes i la Mònica Estruch, i pel **prejurat** format pel Bernardo Carrasco, la M. José Peris, la M. Lluïsa Peris, la Montserrat Pérez i la Sílvia Bernal.

I, sobretot, gràcies **a totes les persones que heu participat** amb els vostres texts en aquest Concurs de Microrelats.

A tots/es vosaltres...

Projecte Radars

És una **xarxa de prevenció** i **acció comunitària** liderada pels **Serveis Socials bàsics**. Des del projecte Radars volem fer créixer i reforçar les relacions de les **persones grans** amb el seu entorn, facilitar el seu accés als recursos i oci del territori, i augmentar el sentiment de pertinença al seu barri.

Els **objectius** de Radars són:

1. Pal·liar la soledat no volguda
2. Prevenir situacions de risc
3. Construir comunitats més sensibles i respectuoses

Tornar a vincular les persones grans amb el seu entorn per augmentar la seva qualitat de vida.

Algunes **dades** de l'any 2023:

59 **barris** Radars

245 persones **voluntàries**

44.309 **trucades** d'acompanyament

2.414 persones **usuàries**

246 **activitats** de vinculació

barcelona.cat/radars

Microrelats finalistes

Azul eléctrico chispeante

Adriana Molina Martínez

Sant Andreu (Barcelona), 50 años

Tus ojos, tus ojos azul mar y cielo, chispeantes de vida, de imaginación, de bondad, de generosidad, de amor.

Amor eléctrico que sacudía mis pies del suelo, movía mis emociones mientras acariciaba tu cabello.

Tu cabello, de oro con remolinos de viento sobre el cual habían ido cayendo hojas blancas.

Hojas blancas, donde se habían escrito tantas historias.

Historias, que poco a poco se iban borrando con el tiempo.

El tiempo, inclemente y sabio amigo de la esperanza.

Esperanza reflejada en tus manos.

Tus manos, ajadas de amasar las glorias de tantas batallas asumidas en tu caminar.

Tu caminar, de paso firme y certero en lo desconocido, alegre y entusiasta en lo familiar, tan familiar como tu piel.

Tu piel, escrita por los años, dorada por el sol.

El sol, que calentaba y daba color a tus palabras.

Tus palabras, que acompañaban tus abrazos.

Tus abrazos, que transmitían y transmutaban la energía.

Tu energía vibrante, que contagiaba el día a día al compás de los latidos de tu corazón.

Tu corazón, que ya permitía que le adelantase el reloj.

El reloj, que contaba impaciente las horas.

Las horas de las últimas flores por brotar, de las sonrisas por brindar, de las bendiciones por emanar, de dar las gracias a la vida.

La vida, tu vida, regalo divino, un soplo de ilusión.

Ilusión por trascender como el ave que vuela acariciada e impulsada por el aire a continuar bailando con las nubes, la canción entonada con descuido de ser juzgada.

Juzgada por la lluvia de mis lágrimas.

Lágrimas de gratitud por el maravilloso privilegio de haberte vivido y disfrutado, y por haber heredado tu legado.

Tu legado: un cofre lleno de sonrisas, bendiciones, vivencias, virtudes y pecados, glorias y derrotas, y por sobre todas las cosas, amor, servicio, perdón, tolerancia y gratitud. Gracias, gracias, gracias, MAMÁ.

Benvolguda cuidadora

Anna Maria Sánchez
El Poblenou (Barcelona), 76 anys

Benvolguda cuidadora,

En primer lloc vull presentar-me. Soc una vella rondinaire de 80 anys. La Sra. Marta. Potser passaran encara uns anys abans de conèixer-nos personalment.

Tant de bo fossin molts anys, perquè voldria dir que encara puc valdre'm per mi mateixa.

Tu seràs una noia jove, plena d'energia. Vindràs d'un país llunyà, d'una altra cultura. Vindràs carregada de coses que has deixat enrere, possiblement uns fills que trigaràs a veure, il·lusions de joventut que s'han vist truncades. Somnis per una vida millor i pels quals potser hauràs de pagar un preu ben alt. Ves a saber.

Jo sé que a mi m'arribarà un dia en què les cames no responguin, en què em caldrà ajuda per vestir-me, en què no hi sentiré o no hi veuré.

Aquell dia tu hauràs de ser les meves cames, els

meus braços, les meves mans, els meus ulls.

En aquesta transformació, si us plau, mantén la meva dignitat. Neta, vestida, pentinada. No em tractis com si fos una criatura, no em cridis. Sigues amable, perdona la vella reganyosa. Jo intentaré fer les coses el millor possible. Comprèn que els meus gestos seran molt més lents que els teus.

Vull agrair-t'ho ara que encara soc capaç de pensar i raonar perquè no sé com evolucionaré. Tindré seny fins a l'últim dia?, o hauré esdevingut simplement un cos?

Ara que encara tinc el cap serè vull dir-te que m'agradaria que arribéssim a ser bones amigues. Intentaré acollir-te com la filla que no he tingut. Voldria que tu fossis la família que no tinc i jo pogués ser l'àvia llunyana dels fills que creixen lluny de tu. Les dues haurem de fer un esforç i de mica en mica ens anirem coneixent i estimant.

Afectuosament, Marta.

Col·lapse en un món cíclic

Jan Termes Miranda

Blanes, 38 anys

Li semblava distòpic. Dins la seva socarrada ment, el món enfollia, i no pas ell! Sentia que la verdadera dignitat havia estat engolida per la societat que deixava enrere, mentre seguia veient com les elits de sempre dominaven el poder real a través de funcionaris degudament connectats a la xarxa de subministrament política. La dignitat humana en què ell va creure s'esfondrava del tot amb la simple constatació que els avisos de feia 60 anys no havien servit per a res.

Ara que envellia, era massa tard per entendre que l'ambició havia guanyat, i que l'ésser humà seguia cometent l'històric i reincident error de pensar individualment i no pas col·lectivament. Tots aquells anys que tants avisos hi va haver, tanta emergència sense fer res, les guerres i la manca de recursos, que van anar col·lapsant el món de problemes arreu...

Ni el més poderós, ni el més adinerat, ni fins i tot el més influent podrien escapar-se d'un desequilibri que feia temps que havia passat el seu punt de no retorn. La immediatesa més absoluta i la falta de valors havien evocat inexorablement la raça humana a la més decadent supervivència del més fort.

El seu pensament exemplificava la pèrdua d'il·lusió i esperança de tot un món conscient de la seva fi. Se sentia universalment estúpid veient davant seu un judici final anunciat. Sabia que deixava la seva missió incomplerta. Ell, que tant havia fet per canviar el món. Ell, que tan feliç era amb la seva família, a qui havia de dir adeu per sempre.

Mentre les sirenes es doblaven, sonant sense parar, avisant d'una evacuació que de segur que seria infructífera, acceptava el seu destí convençut que darrere d'aquest nou Big Bang històric la humanitat tindria una nova oportunitat.

La matèria tornaria a formar-se per desenvolupar nova vida.

Dietari en el temps

M. Immaculada Mena Gallart

Sarrià (Barcelona), 58 anys

Estic massa bé en aquesta posició per voler moure'm. Esperaré que el sol em banyi les cames i recordi els dies a la platja amb la mare estesa a la tovallola quan mirava com es reflectia el seu banyador blau a les meves mans i m'imaginava ones que es movien amb els dits. La calor em submergia en un benestar que mai més he pogut percebre.

La llum ja m'arriba més amunt d'aquests genolls semblants a una deformació cubista, però encara útils i em commina a aixecar-me. Ja fa molt temps, que únicament al llit i no durant gaire temps puc enganyar el cos i fer desaparèixer el dolor sord que pateixo que, com un cuc, arrossega els meus ossos sense pietat. Quan fa hores que feinejo sembla que la bèstia desapareix. Com ha canviat tot.

Badar pel barri ple de gent m'ajuda a passar el dia. Faig sempre el mateix recorregut. Començo per la Marta, la jove fornera, que em té preparat el llonguet. Amb un m'ho pagaràs demà, m'enllesteix de pressa. A aquella hora hi ha molta

clientela. Prenc a la plaça el cafè amb llet, molt calent, i mentre menjo el pa a bocins veig com en un tràveling com va passant la vida i la gent. Som animals de costums. Dinaré a casa les restes d'algun àpat. La filla, només pot passar el divendres i aprofita per omplir-me la nevera. Li agraeixo molt, tampoc faria falta, em canso de menjar sempre el mateix. Podria comprar-me'l o anar-me'n de menú, però ella i la seva consciència es queden així més tranquil·les. La tarda a casa, abocada a la finestra veient els coloms i cosint com sempre he fet. I quan els ulls se'm tanquen, al llit. Llavors, abans de dormir caldrà recordar per no oblidar res.

El de la 208

Sílvia Gelabert

Gràcia Nova (Barcelona), 52 anys

Aquell dia ja havien baixat a esmorzar el de la 112, que volia un tallat ben curt de cafè i un croissant mitjà, el de la 103, que volia el cafè amb llet natural, en un got i no en una tassa, i el de la 225, que volia un *roibos* amb menta per la pressió alta.

A les 8.02 h, va entrar el de la 208 amb el caminar i la mateixa roba de cada dia. Un senyor d'uns 80 anys que cada estiu demanava la mateixa habitació, i a l'esmorzar volia seure a la taula més allunyada de la resta de clients. Una vegada deixava la clau al costat de la cullereta començava el ritual.

De primer li havia de portar un cafè ni molt calent ni molt fred. Amb un rajolinet de conyac. Després les torradetes ben cruixents, ni molt crues ni molt torrades. La mantega una mica fosa i la melmelada de poma amb canyella. I tot acompanyat d'un suc de taronja espremut al moment i ben colat. Quan les torrades ja estaven a punt de desaparèixer de la taula, li havia de portar un trosset, d'una mida justa, del pastís de la casa, de la part del mig i no de les puntes,

que eren dures i feien perdre el gust de la llimona amb trossets de gingebre. Per acabar, volia un altre cafè intens i molt calent, amb llet de civada ecològica, amb una tassa ben gran i amb dues xocolatines per amorosir tot l'esmorzar.

En sortir de la feina va pensar en totes les manies que tenia la gent gran. Va entrar en un bar i va demanar un cafè descafeïnat ben calent amb tassa petita i amb sucre morè, i amb dues xocolatines del 70%.

Febrero en Dublín

Jordi Ranelagh

El Poble-Sec (Barcelona), 50 años

Viajar contigo al sitio en el que te conocí reconozco que me quita el sueño y no veo las horas de llegar, estoy nervioso....

—Perdone, señor, ¿quiere tomar algo? —Alzo la cabeza y pienso: “es guapa...”

—Una copa de vino, por favor.

Los febreros son tristes en Dublín, tengo ganas de llegar, abrazarla y descansar hoy en sus brazos...

—Abróchese el cinturón, vamos a aterrizar.

Cincuenta años es mucho tiempo sin volver a la ciudad donde despertaba contigo, las calles con nieve mojaban las zapatillas y el idiota de mí solo pensaba en pasear por Barcelona de la mano contigo, enseñarte mis sitios, mis secretos...

Ahora pienso que Dublín está demasiado cerca para no haberla vuelto a pisar en cincuenta años, miedo a volar, trabajo, obligaciones, desidia... Aquí estoy, he vuelto y vuelvo, como he hecho millones

de veces en sueños, al sitio en el que te besé por vez primera.

Salgo del aeropuerto y no es como era antes, ahora es moderno, las caras también son diferentes, sus ropas tampoco tienen nada que ver y el olor ya no me resulta familiar, siento que he perdido algo la cabeza.

El taxi me lleva a Ranelagh, mi mochila no pesa y miro a la ventana de la primera planta tratando de imaginar cómo será al otro lado, ¿seguirá la cama pegada a ella? El cristal está empañado y en ese entelado veo un dedo que dibuja un corazón, al mismo tiempo un rayo de luz penetra en el interior y observo tu cara sonriente, despeinada y hermosa como mi lenta cabeza recuerda, estás joven y me miras mientras lloro bajo la lluvia, me dices hola con la mano, yo te lanzo un beso y al fin comprendo por qué febrero es triste en Dublín.

Felicitats

Tomàs Pozuelo Perales

L'Hospitalet de Llobregat, 70 anys

Es va llevar d'hora. Assegut al llit, es va calçar les sabatilles i es va guarnir amb la bata de pelfa. Visità el lavabo per l'escarida ablució, la pixarada intermitent i el pentinat lleuger. Abans de sortir es va col·locar les ulleres i es va fitar al mirall. Sacsejant el cap, va sortir: "He de treure aquest mirall... és massa real...".

Seguint el ritual es va prendre un te amb mel assegut a la butaca de vímet, fent els glops lents. Després, va obrir l'ordinador i va ensopegar amb el calendari: "Deu de gener, dilluns. Oi que bé! Avui vuitanta-dos anys, és fantàstic". Li va sortir de l'ànima. Posà un somriure davant la dentadura postissa, com per festejar-ho. Llavors, i com si un llampec li hagués esclatat al cervell, un plec de records li deixà malmès l'esperit. De la font dels ulls, ambrades llàgrimes li vessaven pels costats del nas i li entelaven les ulleres. "Ja hi som altra vegada". Agafà les píndoles i començà irònic: "Aquesta, per Sant Jordi; aquesta pel drac; aquesta per Sant Roc i aquesta per la pau del món". Se les ficava a la boca seguint el ritme de la jaculatòria. Després un glop, un altre, fins que el

moviment del garganxó tancava l'apartat d'apotecaria.

Deixà les ulleres a la taula i tancà l'ordinador. Va anar a la calaixera i agafà una vella capsa metàl·lica de galetes, i remenà uns instants. Va treure un escrit seu: "Estimar a esclat de mort", i començà a llegir-lo... "Orenetes i falciots multicolors perfaran un capvespre tan enlluernador que, a la balma on nien els neguits, tot serà desesma i goig. Debades voldràs morir...". Amarat per l'emoció, va pensar que tornaria a escriure. Després, més tranquil, gronxant-se al balancí, es va dormir. I tingué un somni feliç.

Final feliç

Xavier Lasauca i Cisa

Sant Genís dels Agudells (Barcelona), 58 anys

Kieślowski, Wajda, Resnais, Wenders, Truffaut... Mestres de l'escena, arquitectes de somnis! Com m'agrada el cinema! Des de ben petita que m'he sentit fascinada per la gran pantalla i el cinema de qualitat.

Malgrat tot, no es pot dir pas que hagi aconseguit gaudir d'una vida de pel·lícula. La meva feina d'analista en una empresa tecnològica era d'allò més avorrida i, quant a l'amor, vaig conèixer l'Àlex, el gran amor de la meva vida, un homenot tan tendre com Clint Eastwood a *Els ponts de Madison* i tan guapo, elegant i divertit com George Peppard a *Esmorzar amb diamants*. Però com una mena d'Audrey Hepburn de nyigui-nyogui, vaig deixar l'Àlex per casar-me amb un professor que va fer el paper del tennista infidel de *Match Point* tan bon punt se li va acostar la primera Scarlett Johansson.

I desolada com Juliette Binoche a *Bleu*, ara que feia cinc anys que estava jubilada, esmerçava el temps anant al cinema, tota sola. Fins que un dia que estava veient una pel·lícula de cinema

oriental de cadència tan lenta com la d'*El olor de la papaya verde* i creia que se'm tancaven els ulls...

—Senyora! Si us plau, la pel·lícula ja ha acabat, hauria de marxar!

—Perdoni? —vaig mussitar, endormiscada, començant a despertar-me mentre albirava la silueta d'un home, ben plantat, que em parlava amb un to de veu familiar, tot brandant una llanterna i dos recipients buits de crispetes—. Disculpi, ja me'n vaig.

—Dolors? Ei, soc l'Àlex! Quina il·lusió!

—Àlex? —Me'n feia creus. L'Àlex havia esdevingut una barreja de George Clooney i Sean Connery que el feia francament fascinant. Ben excitada m'hi vaig incorporar immediatament.

—Va, que plego ara, per què no anem a fer un cafè? He pensat molt en tu darrerament...

Fosa en negre. *The end*.

La aventura de mi vida

Antonio Tomasio

Sant Antoni (Barcelona), 68 años

Llegar a la vejez siempre me pareció una expedición lejana, un territorio inexplorado que solo otros habían transitado. Pero aquí estoy ahora, descubriendo que este viaje, lejos de ser una marcha penosa, se ha convertido en la aventura más extraordinaria de mi existencia, como resultado de mis experiencias acumuladas.

Para llegar, no hubo esfuerzo; fue un deslizarse suave hacia un amanecer tardío, cálido y dorado, donde cada día trae consigo el regalo de la serenidad. Mis arrugas, lejos de ser cicatrices de batallas, son las medallas de mi resiliencia, trazos de una vida vivida a plenitud.

Mis pasos, aunque cautelosos, me llevan aún por senderos nuevos, por paisajes mentales y emocionales que solo la madurez puede desvelar. He aprendido a ver con los ojos del alma, a escuchar el silencio entre palabras, a apreciar la música en el viento.

De jóvenes buscábamos la felicidad en el espacio, siempre un paso más allá, inalcanzable. Yo la encuentro en el aquí y ahora, en el recuerdo dulce de un amor perdido, en la risa contagiosa de un nieto, en el placer de la lectura por la tarde.

La vejez me ha enseñado que la vida no es una carrera hacia la meta, sino un paseo por el jardín, disfrutando los aromas de las flores, descubriendo texturas y colores. No es el final de la aventura, sino su clímax, donde cada momento es precioso y está lleno de significado.

Así, sin esfuerzo, he arribado a este capítulo de mi vida, no como un barco que llega a puerto, cansado y desgastado, sino como un explorador que encuentra un nuevo mundo, listo para ser descubierto. La vejez, lejos de ser un ocaso, es el amanecer de la aventura más grande de mi vida.

Cada momento por vivir, un tesoro; la vejez, mi horizonte perfecto.

La butaqueta

Josep Maria Arnau de Bolós
Vallcarca i els Penitents (Barcelona), 69 anys

Al nou llogater de la porta del davant no li dirigeixen la paraula, l'eviten. La veïna del pis de dalt m'ha dit que el volen fer fora. Quin disgust! A la reunió de veïns, jo hi votaré en contra. No saben apreciar el do que ha il·luminat la meva trista vida de vella. Després de molt de temps, m'he tornat a posar davant el mirall per maquillar-me. Fins i tot m'he comprat un vestit nou i he anat a la perruqueria. Tinc sort, la meva localitat és de platea. Cada tarda, a les sis, m'assec a la butaqueta, tanco els ulls i espero. Sempre la poso al rebedor, just darrere la porta. És des d'on millor se sent el seu violí.

La dama de la torre

Glòria Roura Fernández
Sarrià (Barcelona), 77 años

Se preguntó si sería capaz de recordar el camino que tantas veces había recorrido. El anciano logró abrirse paso entre la hojarasca con ayuda de su bastón. Recordó como lo había tallado con sus propias manos con la madera de un cerezo de ese jardín. Recordó los espesos robles, el elegante cedro recortado contra el cielo, los bosques de pinos. Recordó los abedules plateados bajo la luz de la luna, la fragancia de la hierba húmeda, cuyo olor le llegaba y despertaba tantos recuerdos. Llegó a la escalera de entrada y se detuvo para contemplar la fachada cuya piedra estaba totalmente cubierta por las hojas rojas de la vid. Se lamentó de no poder pintarla ahora que su belleza decadente la hacía tan atractiva. Imaginó que se sentaba sobre la piedra húmeda del pretil, abría su caja de madera llena de óleos, disponía sus colores en la paleta, colocaba la tela, ajustaba la altura del caballete y comenzaba el dibujo con el carbón. Luego aplicaría los colores ocres, tierras raras, las diferentes tonalidades del bermellón, mezclaría los marrones y verdes que darían vida a su obra.

Dejó de imaginar el cuadro y sus ojos se dirigieron a la ventana de la torre iluminada por los últimos rayos de sol. Un estremecimiento lo sacudió al contemplar un ligero movimiento tras el cristal. No podía ser cierto, nadie habitaba la casa, se lo habían asegurado al llegar al pueblo. Por un instante se sintió mareado, tuvo que sentarse sobre el banco de piedra, el bastón le resbaló de las manos, sus ojos se llenaron de lágrimas.

La silueta entrevista se había borrado al desparecer el fugaz reflejo. Solo le quedaba el recuerdo de un retrato realizado a la bella joven del vestido color violeta, su mejor obra sin duda, que daría su vida por recuperar.

La tria

Dolors Olivencia Pérez

El Coll, Vallcarca i els Penitents (Barcelona), 66 anys

Va emplenar tots els papers per ingressar a la residència. Abans de signar li van demanar un darrer requisit: posar una creu a la modalitat que preferia. La modalitat de què? La d'estil de vida, senyora Ros, ara les coses funcionen així.

Va mirar la llista i va triar lectura-escriptura-música, però li van dir que ja estava plena. Era la més sol·licitada, ja s'ho podia imaginar. Jardineria-gimnàstica-passeig tampoc no estava disponible. La corresponent a aquarel·la-ceràmica-tapís s'acabava de tancar, igual que la de cuina-punt de creu-rebosteria casolana. Si volia, la posaven en llista d'espera d'aquestes darreres. Espera de què? Doncs ja s'ho pot imaginar, senyora Ros.

Li va venir molta angúnia i va pensar a deixar-ho córrer, però va continuar amb el procés d'inscripció. Va provar amb fotografia-dibuix-teatre, que tenia places lliures, però va pensar que les fotos sempre li sortien mogudes i que era massa tímida per interpretar. I no en podria triar

tres de diferents modalitats? No, no podia ser de cap manera.

Li van dir que allò era el que volia tothom, que ja ho van provar feia anys i que havia estat una disbauxa. Les directrius del DORED, Departament d'Ordre i Rigor en l'Edat d'Or, eren molt clares: els avis residents havien d'escollir una tríada i seguir-la fil per randa.

Ella va protestar dient que no era àvia de ningú, però el DORED també era determinant en això: les persones de més de seixanta anys entraven de manera automàtica en la categoria d'avis. Empipada, es va lliurar al sarcasme.
I què tal li sembla la modalitat televisió-manteta-punt de creu? Ves per on, en quedaven deu places lliures. No s'ho pensi, senyora Ros!

S'hi va negar, és clar.

Lluent

Pilar Garriga Prat

La Sagrada Família (Barcelona), 89 anys

En un poblet de la costa de Tarragona, vivia un vell pescador amb l'única companyia d'un gosset. Eren veritables companys.

Quan a la matinada preparava les xarxes i les nanses, el "Lluent", que així es deia el gos, el seguia per la sorra i se'l mirava tot saltironant pel seu costat, fins que el pescador varava la barca i marxava mar endins.

Al capvespre, ja de tornada, veia la figura del "Lluent" que, bellugant la cua, esperava la seva arribada.

Un dia el pescador va dir als seus companys:

—Em fa pena veure el gos fer-se vell, algun dia es pot morir mentre jo sigui a la mar... He pensat que el meu germà jubilat que viu a Barcelona, me'l podria cuidar...

I així ho va fer! El va portar a la ciutat comtal. De tornada al poble, amb el tren, aquell bon home es trobava molt angoixat.

L’endemà quan la barca es feia mar endins... el pescador mirava la platja.... ja no hi era el seu company!

Als dos dies el va telefonar el seu germà, molt preocupat, dient que havia perdut el gos.

Pobre “Lluent”! —deia el pescador— tan gran que és Barcelona!!!

Passà una setmana, dues...

Un dia, mentre pescaven, es va girar mal temps i van decidir tornar a la costa. Al vell pescador li va saltar el cor... allà a la sorra... hi havia un gos... vell, brut, cansat, mig mort de tant caminar... però en veure acostar-se la barca encara tingué forces per aixecar-se i bellugar la cua en senyal de benvinguda al seu amo.

Quedaven enrere els dies de retorn: carrers de Barcelona, descampats, vies, pobles, carreteres... gana, set... El gos, el “Lluent”, havia tornat sol a casa!!!

Ja no es varen separar mai més.

Nadal

Domingo Monlleó Galcerà

Tarragona, 71 anys

Mirava la llar de foc assegut en aquella cadira de bova on tantes hores passava son pare. Avui el recordava arraulit al racó que millor rebia la calentor de les flames, que feia molt fred aleshores. I el veia mut i absort, encara que, com avui, fos Nadal i la resta de la família estigués de gresca a la taula fins molt entrada la tarda. Volia sentir-se més viu que ell, però tampoc podia. Què hi pinto, aquí?, pensava. Abans, quan venien estes festes, la meua dona organitzava el dinar i jo l'ajudava. Però ara..? I li cansava el soroll i rebombori, especialment l'anar i venir dels nets, que ja feia estona que jugaven a l'amagatall per tota la casa. És que la casa els és una novetat, es deia, que només venen per estes dates i les vacances d'estiu.

De cop i volta, la neta petita se li va apropar, se li va tirar al damunt i li va dir: que estàs trist, iaio? —No, filla, no; només pensava una miqueteta —va contestar agafant-li les mans. —I t'ha agradat el pastís? L'hem fet jo i la mama. La mama hi ha posat mores... —I tant que sí, i molt. I les mores moltíssim. —A mi, també... I en estes, que es va

desfer de les mans calentes del iaio i va sortir corrents a amagar-se sota la taula de planxar, que un dels cosins ja comptava fins a vint amb els ulls tancats.

Els acabaren tocant a tots les vuit del vespre, i el tronc de Nadal es va apagar. Va ser en acabat que se li va apropar el fill i li digué: —Va, pare, que ha de tornar a la residència... I una fredor de mort li va trasbalsar l'ànima.

Noces d'or

Relat premiat

Maria Orús Escolá

Sarrià - Sant Gervasi (Barcelona), 75 anys

Després de plorar molt has acceptat que en Jaume ja no serà mai més al teu costat, que no tornaràs a trobar l'escalfor del seu cos al llit. Has tingut una bona vida al seu costat.

Darrerament havíeu fet plans. Teníeu molta il·lusió per celebrar la vostra experiència de mig segle plegats.

Els fills t'han fet costat, però tots estan molt ocupats. Diumenge passat, havent dinat, vàreu parlar de la data, però tu vas deixar ben clar que no vols festa, que serà un dia trist i només desitges que passi ràpid.

En el fons esperaves que t'oferissin un xic d'escalf i companyia. Però ningú va dir res, respectarien el teu dol. Una ombra de decepció et va acompanyar aquella nit.

Avui és el dia i malgrat el dolor t'has posat la faldilla grisa i la brusa blanca que tant li agradaven i t'has assegut vora la finestra plena

d’enyorança mentre et vas eixugant alguna llàgrima.

De sobte l'intèrfon ha ressonat dins la casa. No has obert, pensant que segurament era una equivocació. Passats uns minuts ha sonat el timbre de la porta del pis. L’has entreobert i un xicotet t’ha entregat un paquet, molt ben embolicat.

Sorpresa, has obert l’embolcall i has llegit: «Burberry». El cor t’ha fet un salt i has mirat al cel. Ell sabia que és la teva marca preferida. Dins la caixa, un mocador de seda rosa amb una sanefa daurada, que has amanyagat entre les mans.

Poc després, d’una revolada han entrat tots, fills i nets i t’han abraçat i petonejat tant
que per un moment se t’han oblidat les penes.

—Mare, aquest era el regal que et volia fer el pare per les vostres noces d’or —t’ha dit el fill emocionat.

I tu, aclucant els ulls, has respirat fons. La vida segueix!

Bagatel·la

Pell

Irene Pascual Porret
Sant Andreu (Barcelona), 41 anys

Seien al sofà ben junts.

Aquelles mans nuoses plenes de plecs i d'anys encara es buscaven i es trobaven.

Es trobaven sota els llençols en les nits fredes d'hivern, amb les puntes dels dits gelades, però la sang ben calenta.

Es trobaven en el cafè de l'esmorzar, en les nits d'insomni, en la pols dels prestatges.

Dits ossuts que resseguien records i cantells de fotografies en blanc i negre. Dits que havien rebut punxades d'estelles i que havien apartat fantasmes i malsons.

Ara seien al sofà ben junts i no els calien les paraules perquè s'estrenyien les mans ben fort i s'ho deien tot.

De vegades s'espantaven quan s'imaginaven el sofà buit, o només ple a mitges. Però, tot i que a la vida no hi ha certeses, ells en tenien una: l'un per

l'altra sempre hi serien. I quan ho recordaven, el botó del coll de la camisa ja no els ofegava, la seva respiració tornava a compassar-se, i s'embriagaven de tendresa en una abraçada infinita.

Portava el meu millor vestit

Aurora Casado Gras

El Putxet i el Farró (Barcelona), 82 anys

Aquell dia, sense saber per què vaig notar que seria un dia especial. Vaig obrir la finestra de la meva habitació, que donava al parc. Era un matí d'aire pur i net.

Vaig tancar la finestra i em vaig mirar al mirall. Jo portava el meu millor vestit gris amb armilla i les millors sabates que havia comprat a Itàlia. Encara era un vell atractiu.

A les dotze en punt van trucar al timbre de la porta. Un xofer jove em venia a buscar amb un Mercedes negre. Jo ja sabia que l'havien llogat per a mi.

Llavors vaig pujar en aquell luxós vehicle i vam començar a circular pels carrers de Barcelona. M'agradava contemplar la ciutat.

En aquells moments estava en pau, ho estimava tot i a tothom, havia valgut la pena passejar pel món. I en poc temps vam arribar al destí, era un

gran jardí silenciós.

Vaig adonar-me que estava en un petit habitacle, era confortable, però no em podia moure gaire.

Al cap d'una estona vaig veure un llum blanc i en pocs segons un de groc i finalment un de taronja. Vaig sentir una calor insuportable i vaig començar a suar per tot arreu. El meu cos s'anava fent petit... I vaig pensar que mai tornaria a veure el cel, el mar, ni les flors, tampoc l'olor dels llibres, ni el parc.

La meva família se'm va endur dins una urna. Estaven tristos i plorosos. Parlaven del lloc on em deixarien reposar. Varen decidir que seria el mar de la Costa Brava. I jo vaig estar molt content...

De tant en tant les onades o el garbí em farien arribar suaument a la platja. I segur que els tornaria a veure a tots.

FI

Setembre

Flora Grané Calsina

Callús, 60 anys

Rere la finestra el sol de ponent muda els colors del paisatge. Ocre i vermell ballen un ball i, distrets, no tenen temps d'enyorar l'estiu. Les cordes de Bach omplen l'estança i es barregen amb la llum de cap al tard. Ens vam besar per primer cop en aquell tren que vorejava el mar.

Hem collit la fruita amb les mans i hem omplert el rebost de confitures, ametlles i mel per quan arribi l'hivern. Ens hem esgarrinxat per agafar les mores més dolces. Hem veremat amb cura els gotims sucosos i n'hem fet un vi aspre, que ara reposa al celler, esperant pacient que arribi l'hora del brindis. El teu darrer bes a l'estació de Santa Maria Novella tenia gust de sal.

Si mai ens tornéssim a veure potser alçaríem la copa i ens miraríem als ulls, entelats fugaçment pel record dels qui no hi són. I entre glop i glop faríem balanç de tot i de res. I brindaríem pels fills que no hem tingut. I ebris de vida cantaríem les cançons de totes les joventuts. T'he buscat a Instagram.

Els solcs del teu cos dibuixen el mapa dels camins

que has transitat. I al mar dels teus ulls conflueixen present i passat. I qui sap si futur. T'he trobat.

Solo un segundo...

Federico Stöltzing

El Poble-sec (Barcelona), 43 años

—¿Por qué sonríes? —le preguntó el niño al anciano que estaba sentado en el banco de la plaza.

—Sonrío porque es el mejor segundo —contestó el anciano.

—¿El mejor segundo?

—Sí. El mejor segundo del mejor minuto.

—¿Qué minuto? —preguntó el niño confundido.

—El mejor minuto, de la mejor hora —le dijo el anciano con tono educativo.

—No entiendo —replicó el niño—¿Qué hora?

—La mejor hora, del mejor día, del mejor mes —continuó el anciano.

—Ah... —dijo el niño pensando que el anciano estaba loco.

—¿Es que no lo comprendes? —continuó el anciano—. Es el mejor mes, del mejor año.

—No. No lo entiendo —repuso el niño— ¿Qué año? ¿Este año?

—Claro —siguió el anciano—: el mejor año, de la mejor década.

—Aun así no entiendo por qué sonríes —lo increpó el niño.

—Lo dicho. Sonrío porque es el mejor segundo, del mejor minuto, de la mejor hora, del mejor día, del mejor mes, del mejor año, de la mejor década, de mi única vida.

Una abuela astronauta

María Isabel Ortega Ciarreta

El Poblenou (Barcelona), 57 años

Hoy es el día. A las nueve anunciarán el ganador de "Una abuela en el espacio". Me apunté hace meses. Es cierto que había mucha gente interasada, pero no todos pasaron la selección. Superé todas las pruebas, no tomo ninguna medicación y tengo las rodillas y la cadera de una niña con estas prótesis tan modernas. Además, ya me explicaron que la nave está dotada de los últimos avances médicos, incluido un robot para cirugía, y, además, forma parte de la tripulación uno de los mejores médicos del país.

Mi cíborg me sirve un café, zumo de naranja y una tostada con salmón y aguacate.

—Enciende la tele —le ordeno a mi casa domótica.

...y el ganador es...

—¡¡¡Síííííííííí!!! ¡¡¡Han dicho mi nombre!!! Comienzo a dar saltos por la cocina sin poder parar. Mi cíborg me mira con cara de circunstancias. Creo que está

acostumbrado a mis excentricidades.

Suena el teléfono.

—Descuelga —ordeno a mi casa domótica.

—¡Mamá! ¡Te han elegido! ¡Con la ilusión que te hacía! Es maravilloso. Esta tarde te recojo a las cinco para que te compres el último grito en trajes espaciales.

—Gracias, hijo. Reservaré también hora en la peluquería, creo que me pondré el color de moda, dorado rayo de sol.

—Tres llamadas en espera —anuncia mi casa domótica.

—Hijo, te dejo, estos seguro que son tu tía y mis amigos.

—Hasta después, mami.

Todos me felicitan emocionados.

Me siento tan feliz. Aún a mi edad hay proyectos que me llenan de ilusión, a pesar de todas las tristezas que he vivido, siempre he tenido un ancla a la que sujetarme, mi familia y mis amigos. Me hubiera gustado compartir esta experiencia con mi marido, pero lo llevo en mi corazón conmigo.

—¡Voy a llamar a mi peluquera! Si salgo por la televisión tengo que estar bien guapa.

Consulta tots els relats presentats al concurs:

RADARS

Fem barri amb les persones grans

barcelona.cat/radars